

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงใหม่ เป็นจังหวัดที่มีนักท่องเที่ยวมาเยือนมาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก ด้วยความงดงามทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และความมีน้ำใจของคนในท้องถิ่น อีกทั้งธรรมชาติที่สวยงาม สภาพภูมิอากาศที่เย็นสดชื่น และภูมิประเทศที่สวยงามด้วยป่าเขา และดอกไม้เมืองหนาว ทำให้คนล้านนามีลักษณะเยือกเย็น จิตใจโอบอ้อมอารี งานศิลปหัตถกรรมหลายชนิดจึงเกิดขึ้น และเป็นแหล่งอารยธรรมที่เก่าแก่ มีการสั่งสมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี หัตถกรรม หลากหลายที่สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน และภูมิปัญญาพื้นบ้านเก่าแก่ของชุมชนได้รับการส่งเสริมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคเหนือ ที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศต่างๆ ในลุ่มแม่น้ำโขง เช่น พม่า ลาว จีน อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของศูนย์อบรมเพื่อพัฒนาธุรกิจ SMEs ระดับนานาชาติ ทำให้เชียงใหม่ประสบผลสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายสร้างรายได้ของรัฐบาลทั้งโครงการตามแนวคิดของวิสาหกิจชุมชน และโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product - OTOP) โดยมีสินค้า OTOP ถึง 3,700 รายการ จากตำบลทั้งหมดในเชียงใหม่เพียง 205 ตำบล (ข้อมูลตำบล, 2548: ออนไลน์)

รัฐบาลได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในเขตจังหวัดภาคเหนือ ทำให้มีนักท่องเที่ยวล้นหลามเข้ามาในจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงเกิดตลาดศูนย์กลางเพื่อจำหน่ายสินค้าของชุมชน ให้ความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเลือกซื้อสินค้ามากขึ้น เช่น ตลาดไนท์บาซาร์ ซึ่งเป็นตลาดที่ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อสินค้าของที่ระลึกของเชียงใหม่ในยามค่ำคืน และตลาดที่สำคัญอีกแห่ง ได้แก่ ตลาดบ้านถวายเป็นที่มีชื่อเสียงทำไม้แกะสลัก ตั้งอยู่ในหมู่บ้านถวายเป็น ต. บุนดง อ. หางดง ตามเส้นทางสายเชียงใหม่-ฮอด ประมาณ 15 กม. ทางแยกซ้ายเข้าหมู่บ้าน มีโรงงานผลิตไม้แกะสลักผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่า เพื่อจำหน่ายทั้งปลีกและส่ง มีศูนย์จำหน่ายในหมู่บ้านที่รวบรวมสินค้าต่างๆ ของชุมชนตลอดสองฝั่งคลอง เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อและติดต่อกับผู้ประกอบการได้โดยตรง ในปัจจุบันได้รับการพัฒนาจากจังหวัดให้เป็นหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (บ้านถวายเป็น นำร่องหมู่บ้านโอท็อป, 2547: ออนไลน์) เนื่องจากบ้านถวายเป็นหมู่บ้านที่ชุมชนมีความเข้มแข็ง ผลิตสินค้าคุณภาพ และอยู่บนเส้นทางท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง สมาชิกในชุมชนสมัครใจที่จะพัฒนาหมู่บ้าน

ของตนเชื่อมโยงสินค้า ภูมิปัญญาท้องถิ่น กับแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยว ระยะเวลา พำนัก และจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวมาใช้จ่าย

ด้านการจัดการนั้น ได้มีการตั้งคณะกรรมการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและสลักบ้านถวายเป็นต้น กลุ่ม ทัศนกรรมบ้านถวายเป็นต้น สองฝั่งคลอง ฯลฯ ซึ่งเป็นคนในหมู่บ้านขึ้นมากำกับดูแลกันเอง ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เจริญชัย ประชาสัมพันธ์ ฯลฯ ภายใต้การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ เช่น สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว สำนักงานพัฒนาชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ชุมชนสามารถบริหารจัดการด้านการผลิตและการจำหน่ายสินค้าได้อย่างเป็นระบบ ในอนาคตภาครัฐไม่จำเป็นต้องช่วยเหลือด้านงบประมาณอีก เพราะหมู่บ้านถวายเป็นต้นมีความเข้มแข็งสามารถเลี้ยงตัวเองให้ ดำเนินการต่อไปได้ (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2547: ออนไลน์) สอดรับกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นปรัชญาที่ทรงชี้แนะ แนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ด้วยการดำเนินชีวิตในแบบเรียบง่าย และก้าวเดินอย่างเป็นขั้นตอน มุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัย และวิกฤต เพื่อ ความมั่นคง และ ความยั่งยืนของการพัฒนา ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลง (ปรัชญาพอเพียง, 2550: ออนไลน์)

กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ นอกจากจะเป็นการสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว เมืองไทย ยังเป็นการสืบสานงานศิลป์ เอกถลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองอย่างยั่งยืนและ เป็นการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาการดำเนินงาน และความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานของตลาดบ้านถวายเป็นต้น ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นต้นแบบ พัฒนาตลาดสินค้าของชุมชนในที่ต่าง ๆ และเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของตลาดบ้านถวายเป็นต้น ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานของตลาดบ้านถวายเป็นต้น ใน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานของตลาดบ้านถวาย ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อการดำเนินงานของตลาดบ้านถวาย ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้สนใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

การดำเนินงาน หมายถึง หน้าที่ในการจัดการธุรกิจของตลาดบ้านถวาย ในอำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วย การจัดการ การเงินและบัญชี การผลิต และการตลาด

ตลาดบ้านถวาย หมายถึง ตลาดในหมู่บ้านถวาย บริเวณสองฝั่งคลอง ต. ขุนคง อ. หางดง จ. เชียงใหม่ ซึ่งเป็นตลาดชุมชนดั้งเดิมที่มีชื่อเสียงทำไม้แกะสลัก และผลิตภัณฑ์เลียนแบบของเก่า เป็นศูนย์จำหน่ายในหมู่บ้านที่รวบรวมสินค้าของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อและติดต่อกับผู้ประกอบการได้โดยตรง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved